

dopady opatření na:

záběr prostoru

kongesce

emise

hluk

Popis opatření:

Parkování K+R (z anglického „Kiss and Ride“, česky „Polib a jed“) označuje parkovací místa pro krátkodobé zastavení, která jsou určena pro vystoupení osob přepravených řidičem osobního automobilu nebo k jejich vyzvednutí. Smyslem opatření je:

- * Efektivní a pohodlné přestupování z automobilu na veřejnou dopravu nebo
- * Snadné vysazení dětí u škol

Parkovací místa K+R tedy bývají situována u vlakových nádraží, zastávek veřejné dopravy či u školských zařízení.

Parkování K+R je určeno pro rychlé odbavení. Na takto vyznačeném parkovacím místě je možné zastavit, vystoupit z automobilu nebo do něj nastoupit, vyložit či naložit zavazadla. Poté je nutné parkovací místo uvolnit, proto by řidič neměl vozidlo opouštět (neměl by tedy doprovázet přepravené osoby k vlaku apod.). Značka K+R bývá v některých případech doplněna dodatkovou tabulkou, která určuje platnost značky (například Po–Pá 7–8 hod) nebo maximální dobu zastavení (max. 5 minut).

Investor / provozovatel:

Veřejný sektor

Soukromý sektor

Spolupráce soukromý a veřejný sektor

Geografická či jiná specifika:

žádná

Inovační aspekty – kontext SMART City:

- * Podpora multimodálních cest, zlepšení dostupnosti přestupních uzlů a veřejné dopravy s využitím informačních technologií

Ekonomické aspekty:

Výše vstupních nákladů tohoto opatření záleží na tom, zda je potřeba vybudovat nová parkovací místa, nebo dojde ke změně stávajících parkovacích míst na parkování K+R.

Nízkonákladové

Středně finančně nákladné

Hlavní dopady opatření:

Parkovací místa K+R zlepšují dostupnost stanic veřejné dopravy. Vytvoření parkování K+R u školských zařízení zase zvyšuje přehlednost situace u škol a usnadňuje rodičům dopravu dětí; nemusejí tak hledat volné parkovací místo.

	Dopady na modal split	Parkovací místa typu K+R zvyšují dostupnost krátkodobého parkování v blízkosti zastávek veřejné dopravy a přestupních uzlů, čímž zlepšují dostupnost veřejné dopravy a usnadňují intermodalitu, tedy přestup mezi různými druhy dopravy.
	Dopady na životní prostředí	Parkování K+R podporuje využívání vozidel více osobami a multimodální cesty; ve srovnání s cestami realizovanými pouze osobním automobilem tak šetří životní prostředí.
	Dopady na dopravní nehody	Nezjištěno.
	Dopady na zdraví	Díky podpoře multimodálních cest přispívá ke snížení emisí z dopravy (ve srovnání s cestami realizovanými pouze osobním automobilem) a jejich dopadů na zdraví.
	Sociální a ekonomické dopady	K+R umožňují krátkodobé parkování zdarma u železničních nádraží a jiných dopravních uzlů, které často využívají obyvatelé okolních obcí k přestupu na hromadnou dopravu. Jak uvádí Ginn (2009), většina osob využívajících K+R v australských městech je ze vzdáleností větších než 1 km a více než polovina dokonce z více než 10 km.
	Dopady na dopravní zátěž, kongesce, dopravní proudy atd.	Díky podpoře multimodálních cest přispívá opatření ke snížení zátěže související s automobilovou dopravou.

Vztah k dalším dopravním opatřením:

Parkovací místa K+R je vhodné doplnit o další opatření k zajištění bezpečnosti chodců:

- * bezpečná infrastruktura pro chodce do cílového místa (chodník, přechod pro chodce apod.),
- * zřizování zón TEMPO 30.

Parkovací místa K+R často bývají v blízkosti stanovišť pro vozidla taxi (spolujezdec pokračuje nebo přijede vozidlem taxislužby), nebo jsou také vhodným doplněním parkovišť P+R. Takové umístění umožňuje řidiči zastavit i na delší dobu, což je výhodné zejména v případě, když musí čekat na spolucestujícího, jehož spoj má zpoždění (Ginn, 2009).

Zkušenosti a doporučení z praxe měst:

Některé studie potvrzují důležitost parkovacích míst K+R pro uživatele, kteří bydlí ve vzdálenosti větší než 1 km od stanice veřejné dopravy (Ginn, 2009). nebo stanovišť pro vozidla taxi.

Situace v ČR:

Parkovací místa K+R vznikají v mnoha českých městech v blízkosti vlakových nádraží (např. Brno, Hradec Králové, České Budějovice, Plzeň, Kolín, Turnov, Železný Brod, Černošice-Mokropsy aj.), čímž zlepšují dostupnost železniční dopravy.

Praha: V Praze vznikla parkoviště K+R u některých železničních stanic nebo stanic metra (např. Letňany, Prosek, Vysočanská, Hloubětínská, Ládví, Kobylisy, Černý Most, Plaňanská, Vltavská, Na Poříčí, Náměstí Míru, I. P. Pavlova aj.), ale také u obchodních a zábavních center (např. Westfield Chodov).

Brno: Parkovací místa v režimu K+R jsou součástí projektu města s názvem Bezpečné cesty do škol, který zahrnuje kombinaci dopravních opatření, jako jsou dopravní výchova, úpravy uličního prostoru, bezpečné přechody pro chodce, dopravní značení apod. V letech 2017 a 2018 vznikla parkovací místa K+R v Brně např. v blízkosti škol v ulicích Měšťanská, Křenová, Zeiberlichova, Cacovická, Sýpka nebo Zemědělská. (<https://www.ibrno.cz/brno/62967-u-dvanactky-materskych-a-zakladnich-skol-vznikaji-stani-kissride.html>)

Most: Parkovací místa K+R byla vytvořena před vlakovým nádražím a u několika základních škol. Město chce s jejich pomocí přispět ke zlepšení bezpečnosti dopravy u škol. Dle informací města mohou tři parkovací místa K+R za půl hodiny odbavit až 120 automobilů. (<https://m.listy.mesto-most.cz/znate-dopravni-znacku-k-r-od-zari-ji-nove-najdete-u-nekolika-skol/d-12444/p2=915>)

Parkovací místa K+R se nacházejí také u základních škol v dalších městech, např. Liberec, Příbram, Nový Bor, Vysoké Mýto, Psáry – Dolní Jirčany, Zdiby aj.

Příklady dobré praxe:

Parkovací místa K+R u vlakového nádraží v Plzni (vlevo) a v Brně (vpravo) / Zdroj: Google Maps (<https://www.google.com/maps/>)

Parkovací místa K+R v Brně u Moravského náměstí (v blízkosti pěší zóny v centru města) / Zdroj: Google Maps (<https://www.google.com/maps/>)

Parkovací místa K+R v u základní školy v Mostě (ul. Zd. Štěpánka) u zóny 30 / Zdroj: Google Maps (<https://www.google.com/maps/>)

Zajímavé internetové odkazy k opatření:

<https://www.safetycoalition.ca/sites/default/files/Kiss%20and%20Ride%20Evaluation%20Report%202014.pdf>

<https://www.brno.cz/brno-aktualne/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/a/parkovani-typu-kiss-and-ride-ridici-stale-prilis-nerozumi/>

<https://www.brno-stred.cz/tiskove-zpravy/mame-nova-kratkodoba-stani-u-skolek-a-skol~p5076>

Použitá literatura:

GINN, S. (2009). *The application of the Park and Ride and TOD concepts to develop a new Framework that can maximise public transport patronage*. [Diplomová práce.] Queensland University of technology, Austrálie. Dostupné z: https://eprints.qut.edu.au/31827/1/Simon_Ginn_Thesis.pdf.